

# „KÖZÖSEN HOZZUK LÉTRE A MEGÉRTÉS PILLANATÁT” - 2. RÉSZ

## Interjú

2025-07-23

Dobos Flóra

Ez a szöveg a második része annak a kétrészes interjúnak, amely Bartosz Frąckowiakkal, Ewa Kozikkal és Paweł Wodzińskival készült a „Biztonsági határok” (Security / Borders) című kiállítás kapcsán. A tárlatot a BW Lab – a Biennale Warszawa Alapítvány kutatási és kurátori platformja – szervezte az OFF-Biennale Budapest keretében, amely 2025. május 9-től június 15-ig a Margit körút 5/a alatt volt látható. A jelen interjúban szó esik a Biennale Warszawa-ról és utóéletéről, az OFF-Biennalés kiállítás koncepciójáról, a kutatási háttérrel, valamint arról is, hogy miként értelmezhetők a biztonság és a határok fogalmai kortárs politikai és társadalmi kontextusban.



A Biennale Warszawa 2019-es, "Let's organize our future!" című, első kiadása. Fotó: Monika Stolarska / Magda Stolarska.

Ewa Kozik: Azt hiszem, fontos hangsúlyoznunk, hogy kiállításunk mélyen kapcsolódik az új technológiáknak a mai világra gyakorolt hatásaihoz. Nem csak az anyagi világról van szó - ahogy Bartek említette -, mint például a visszatoloncolások, a bufferzónák és a területi ellenőrzés. Hanem nagyon is a parametrikáról, a megfigyelésről, valamint arról, hogy a digitális rendszereket és programokat hogyan használják arra, hogy az embereket olyan jellemzők alapján osztályozzák és zárják ki, mint a nemzetiség, az arcvonások vagy a származás.

A technológia hadviselésen belüli növekvő szerepére is szeretnénk volna rávilágítani - különösen annak kialakulására, amit mostanában egyesek *mesterséges intelligencia háborújának* neveznek. A konfliktusövezetekben egyre gyakrabban látjuk a drónok, az autonóm rendszerek és az AI által vezérelt célpont választást. Az áldozatokat már nem emberi döntéshozók, hanem algoritmusok választják ki. Ezekben az esetekben gépek határozzák meg, hogy ki él és ki hal meg.

Van egy nyugtalanító tendencia: a technológiai rendszereket gyakran a legsebezhetőbb területeken tesztelik először - a megszállt területeken, a lakosságon, amely nem tud elmenekülni, nem tud mozogni, nem tud választani. Ezek az emberek a kísérletezés alanyai lesznek. Ami ezekben a zónákban tesztelésnek indul, azt később szélesebb körben, máshol is alkalmazhatják.

Ezért számunkra kulcsfontosságú volt, hogy a "biztonság" ezen további rétegével - a militarizált, algoritmikus és láthatatlan biztonsággal - foglalkozzunk.

Ugyanakkor van egy másik oldala is: a narratívák manipulálása. A dezinformáció, a propaganda, az álhírek használata - mindezek alakítják azt, hogy hogyan értelmezzük a világot, mit hiszünk, és kiben bízunk. Ez is egyfajta konfliktus - információs háború -, amely az új technológiákat arra használja, hogy destabilizálja az észlelést, polarizálja a társadalmakat, és feldarabolja a közös

valóságokat.

Ezek a dimenziók - a mesterséges intelligencia militarizált használata és az információ fegyverré tétele - együttesen alkotják annak kritikus részét, amit ezen a kiállításon vizsgálni kívánunk. Nemcsak az ellenőrzés látható vagy anyagi struktúráiról van szó, hanem a hatalom, a technológia és az észlelés rejtett architektúráiról is.

Bartosz Frąckowiak: És az ellenállás algoritmikus formáiról is a tekintélyelvű erők részéről.

EK: Igen, a digitális táj másik oldalát is szeretnénk hangsúlyozni - azt, hogy az emberek hogyan törik fel, ássák alá, vagy követelik vissza a kibertereket. Például Firas Shehadeh, a kiállításunkon szereplő egyik művész munkáiban az olyan digitális terek, mint a videójátékok, erőteljes eszközökké válnak. Ezeket a virtuális környezeteket arra használja, hogy archiválja a megszállt helyeket, és a megőrzés, az ellenállás vagy az emlékezés egy formájaként fordítsa le őket a kibertérbe.

Más művekben ugyanezeket a digitális tereket az ellenállási tevékenységek elpróbálására használják, amelyeket aztán szimbolikusan - vagy néha szó szerint is - vissza lehet vinni a fizikai világba.

Tehát nem csak arról van szó, hogy a technológiát hogyan használják a megfigyelésre, ellenőrzésre vagy fegyverként való felhasználásra - hanem arról is, hogy hogyan lehet őket visszaszerezni, újrahasznosítani és újragondolni.

Ez kihangsúlyoz egy fontos szempontot: már nem olyan világban élünk, ahol a kibertér és a valóság elválik egymástól. Ezek a szférák ma már mélyen összefonódnak, folyamatosan befolyásolják egymást, alakítják mindennapi tapasztalatainkat, politikánkat és világértelmezésünket.



Firas Shehadeh: Like an Event in a Dream Dreamt by Another – Rehearsal, 2023, állókép a videóból. A művész jóvoltából.

Paweł Wodziński: A technológiához való hozzáállásunk, vagy mondjuk úgy, hogy munkánk fő célja a technológia mögötti erők feltárása. Amit mi csinálunk, az a technológia egyfajta politikai gazdaságtana. Amikor valamilyen technológiai berendezést használunk, könnyű azt gondolni, hogy az semleges, hogy ez egy szép, modern berendezés, amelyet mondjuk az oktatásban vagy a kommunikációban használnak. A technológiáról szóló vitát 2022-ben kezdtük el azzal a meggyőződéssel, hogy rendkívül fontos bemutatni és feltárni a politikai és gazdasági háttérrel, illetve azokat a politikai és gazdasági erőket, amelyek a technológiát eszközként, politikai eszközként is használják. Feltártuk a technológiai startupok, a hadsereg, a magáncégek és a kormányok közötti kapcsolatot, amely kulcsfontosságú a hatalom új architektúrájának megteremtésében. Ez a hatalmi befolyás nem mindig látható, de nem szabad elfelejtenünk, hogy a modern technológiákat, az infrastruktúra elemeit, kábeleket, adatközpontokat, felhőket, digitális platformokat közforrásokból hozták létre. A szeptember 11-i World Trade Center elleni támadás után az Amerikai Egyesült Államok kormánya közpénzeket kezdett befektetni a technológia fejlesztésébe, az ellenőrzési és felügyeleti rendszer létrehozásába. Amikor a technológiára tekintünk, látnunk kell a hatalomnak ezt az új architektúráját, amely a technológia, a magánvállalatok, a kormányok, a hadseregek és mások metszéspontjában jött létre. Fontos, hogy elemezzük, bemutassuk, hogy valódi nyilvános vitát indítsunk a technológia hatalmi rendszerben betöltött szerepéről és annak következményeiről. Azt mondanám, hogy ez még mindig ugyanaz a vita a technológia politikai gazdaságtanáról és a technológia politikai célokra való felhasználásáról, mint amit 2022-ben folytattunk.

**Amikor jártam a kiállításon, a kiállítás két részéről úgy beszélgettünk, mint a biztonság és határok technológiai aspektusainak úgynevezett szoftveres és hardveres részei. Ezen a szembeállításon túl két első pillantásra teljesen különbözőként felfogott, mégis egymás mellé helyezhető régió, Kelet-Európa és a Közel-Kelet találkoztatása is érdekes volt. Mi volt az oka annak, hogy ezt a két régiót találkoztattatok?**

BF: A szoftver és a hardver egész koncepciója elég világos volt, mert egyrészt vannak olyan technológiák, mint például az eszközök, amelyeknek anyagi formájuk és anyagi struktúrájuk van, valamilyen fizikai megjelenéssel. De másrészt ott van ez a láthatatlan algoritmikus erő is, ami kevésbé látható határokat hoz létre. Ami fontos volt számunkra, hogy ezeket az átfedéseket megvizsgáljuk - nem csak azért, mert általában a digitális aspektusról úgy gondolkodunk, mint valami láthatatlan, nem anyagi dologról. Megpróbáltuk megvizsgálni az ezzel kapcsolatos paradoxonokat, és azt, hogy ezek az algoritmikus digitális aspektusok hogyan hoznak létre nagyon konkrét, valós hatásokat a felszínen. Hogyan láthatjuk, hogy a nagyon is fizikai, nagyon is infrastruktúra-alapú, nagyon is materiális határok hogyan kapcsolódnak össze például a határok algoritmikus felügyeletével, hogy csak egy példát mondjak.

Vagy az általad említett Gáza esetében, Gáza nagyon konkrétan elpusztult. Becslések szerint a város északi részén az épületek 80%-a megsemmisült vagy súlyosan megrongálódott, és az egész Gázai övezetben az összes épület mintegy 50-62%-a megsemmisült vagy megrongálódott, beleértve az otthonokat, iskolákat, kórházakat és a kritikus infrastruktúrát. Ezek a pusztítások a történelem legnagyobb városi pusztításaihoz hasonlíthatók, és meghaladják az olyan városok pusztításának mértékét, mint Moszul vagy Aleppó.

Ugyanakkor voltak olyan algoritmikus, mesterséges intelligencia-rendszerek, amelyek lehetővé tették ezt a pusztítást, amelyek a Hamász feltételezett tagjait célozták meg. Ez a következőképpen működött: ha a viselkedésed vagy valamilyen viselkedési mintád hasonló volt más Hamász-tagok viselkedési mintájához, akkor célpontként jelöltek meg. Illetve vannak más rendszerek, amelyek elemzik a földrajzi helyzetet, majd amikor hazaérsz, elkezdik célba venni az otthonodat.

Lavender volt a rendszer neve. Ami érdekes és ijesztő volt ebben a rendszerben, hogy az AI rendszer kiszámította az úgynevezett "járulékos veszteségeket", ahol a járulékos veszteség az emberek száma - civilek, gyerekek, nők és a körülöttük lévő emberek -, akiket meg fognak ölni a merénylet következtében. A rendszer lehetővé tette, hogy emberek tucatjait ölje meg "járulékos veszteségként", sokkal többet, mint a korábbi háborúkban, anélkül, hogy ellenőrizték volna, hogy a célba vett személy valóban a Hamász tagja-e, fontos Hamász-tag, vagy bármi más.

A konfliktus 2023. október 7-i kezdete óta több mint 53 000 palesztin halt meg, a sebesültek száma pedig meghaladta a 120 000-et. Az áldozatok között több mint 15 600 gyermek van.

Az egész halálgár a mesterséges intelligencián alapult, olyan algoritmikus rendszereken, amelyek teljesen ellenőrizetlenek voltak. Lényegében olyan volt, mintha autonóm fegyvereket használnának, mert nem volt emberi kontroll a döntéshozatali folyamat felett. És információink vannak, az izraeli hadsereg belső információi is többek között, arról, hogy ez olyan gyorsan történt, hogy nem volt idejük ellenőrizni ezt az algoritmikus célzást, amely teljesen elfogult lehetett. Mert a megfigyelt viselkedési minták eredményei könnyen lehettek csak korrelációk, nem feltétlenül ok-okozati összefüggések is.

El lehet képzelni, mit jelent egy ember megölése, és nem csak egy ember, hanem körülötte több tucat ember megölése, az otthonuk teljes lerombolása, csak azért, mert az AI rendszer kiszámította ezt a fajta valószínűséget valamiféle korreláció alapján. Erről van szó. Ezek valószínűségi modellek.

Ebben a konfliktusban legalább 232 újságíró és sajtó képviselője is életét vesztette, ami a média képviselői számára a történelem legtragikusabb eseményévé teszi. Az áldozatok között olyanok vannak, mint Hasszan Aslih, egy ismert palesztin fotóriporter, aki 2025. május 13-án halt meg egy Khan Younis-i kórház ellen indított izraeli légitámadásban, vagy Hossam Shabat, az Al Jazeera újságírója, aki 2025. március 24-én halt meg egy izraeli légitámadás következtében Beit Lahiban. A konfliktus kezdete óta legalább 408 humanitárius dolgozót öltek meg a Gázai övezetben, köztük az UNRWA 280 munkatársát és a Palesztin Vörös Félhold 34 tagját.

Ez teljesen örültség, és a közbeszédben egyáltalán nem kerül megvitatásra. Az tele van félrevezető dezinformációkkal, amelyeket nem csak maga Izrael terjeszt, hanem az úgynevezett liberális média is, amely most támogatja a népiertást azzal, hogy nem száll szembe vele, nem bírálja, nem tárja fel ezeket a tényeket.

Igazán örületes, ami Nyugaton, például Németországban, Európában történik, hogy a közsféra, a média és a politikusok azon dolgoznak, hogy elrejtse ezt a népiertást. Mi pedig azt próbáljuk bemutatni, hogy hogyan szerveződött ez a technológián keresztül, és hogy például a mesterséges intelligencia, de más technológiák, a megfigyelési technológiák, az úgynevezett Internet of Things technológiái, a különböző forrásokból származó rétegeket kiszámító és az adatok alapján előrejelző technológiák hogyan játszanak szerepet abban, ami Gázában történik.

És mint mondtam, ennek az algoritmikus, az adatok kiszámításával kapcsolatos aspektusnak nagyon konkrét anyagi hatásai vannak - nem csak a gázai életkörnyezet egészének elpusztítása, nem csak az Izrael által Gázában elkövetett ökcídium, hanem sok ártatlan ember halála is, és az is, hogy a technológiák hogyan kapcsolódnak a büntetlenség rendszeréhez, amellyel most Európában és Nyugaton találkozunk.

EK: Csak annyival szeretném kiegészíteni a Bartek által elmondottakat, hogy rámutatunk arra, hogy Lengyelország geopolitikai szempontból nagyon különleges helyzetben van. Egyrészt közös határunk van Ukrajnával - és ebben a kontextusban nyitott ajtók politikáját láthattuk, befogadva a háború elől menekülő ukránokat. De aztán ugyanez átkerül a Fehéroroszországgal közös határra - és hirtelen zárt, militarizált zónává válik, különösen a Közel-Keletről érkező emberek számára.

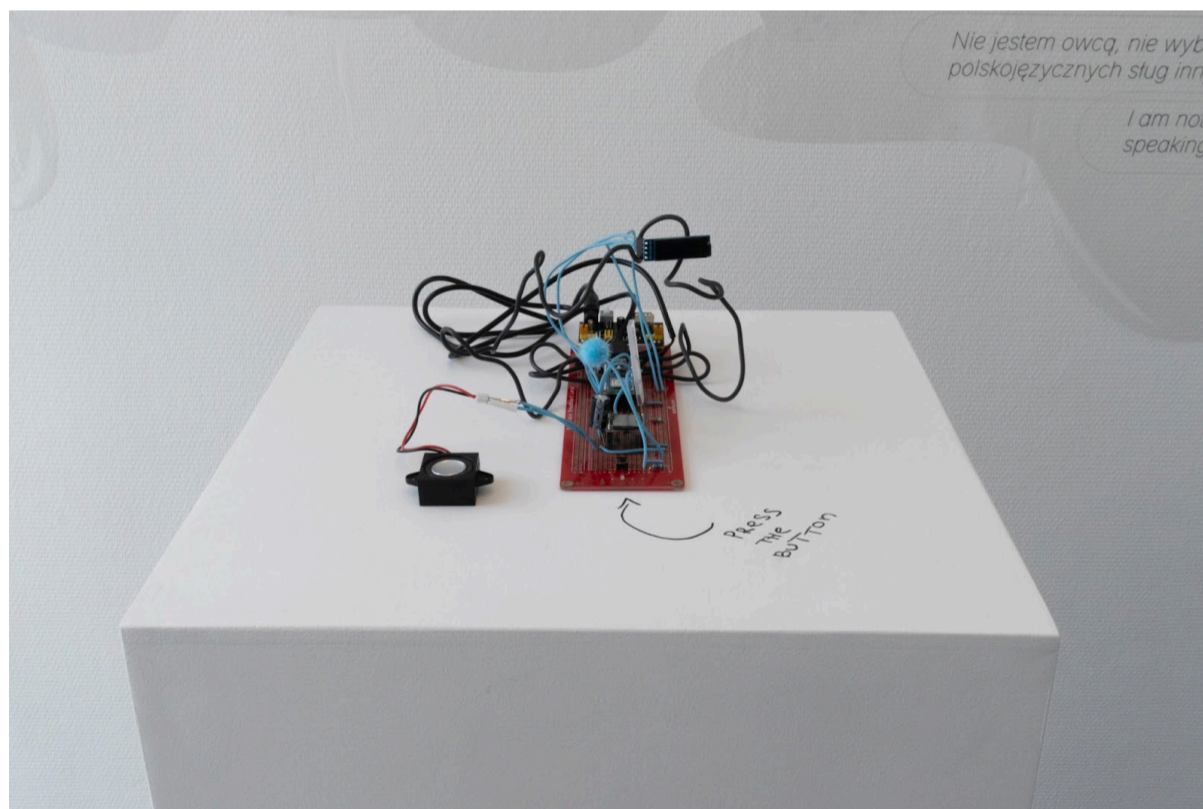
Ez az ellentét mély képmutatásra világít rá: egyes életeteket értékesebbnek tekintenek, mint másokat, holott a fehérorosz határon átkelni próbálók közül sokan - Szíriából, Irakból, Afganisztánból érkezők - szintén háború és konfliktus elől menekülnek. Csakhogy ez a háború a Közel-Keleten zajlik.

Számunkra döntő fontosságú volt, hogy elgondolkodjunk a propaganda szerepén a közvélemény megítélésének alakításában. Az eseményeket az általunk kapott, gyakran a média és egyre inkább a mesterséges intelligencia rendszerek (amelyek bizonyos információkat generálnak, kiválasztanak vagy felerősítenek) által közvetített narratívákon keresztül szűrjük és értjük meg.

Ez közvetlenül kapcsolódik a kiállításunkhoz. Martyna Marciniak munkájában például azt mutatja be, hogy milyen könnyen lehet álhíreket létrehozni és elhinni. Még akkor is, ha a vizuális nyomok egyértelműen arra utalnak, hogy a tartalom manipulált vagy hamisított, az emberek gyakran bedőlnek neki, és kérdés nélkül terjesztik.

Egy másik erőteljes példa a *fantastic little splash* művészeti kollektíva, amely a nem autentikus szereplők - botok vagy összehangolt hálózatok - szerepét vizsgálja, amelyek ugyanazt az üzenetet ismétlik újra és újra. Ez az ismétlés az ismertségen, népszerűségeen keresztül hitelességet épít, ami arra készteti az embereket, hogy elfogadják és megosszák azt, egyszerűen azért, mert már elégszer hallották.

Arra próbálunk rávilágítani, hogy a szoftverek - mint például a mesterséges intelligencia, az algoritmusok és a médiamanipuláció - hogyan alakulnak át hardverré, ami valós következményeket jelent. Végül ez a torz narratíva igazolhatja az erőszakot, például a gázai civilek megölését, mert a propaganda már elfogadhatónak vagy szükségesnek állította be.



Részlet a fantastic little splash „Infocry” című munkájáról a 2025-ös OFF Biennálé „Biztonsági Határok” című kiállításán. Fotó: Dobos Flóra.

PW: Megszoktuk, hogy identitásban gondolkodunk. Könnyebben látjuk a területek, közösségek és nemzetek közötti különbségeket, mint a hasonlóságokat. Ezt Kelet-Európa és a Közel-Kelet, Ukrajna és Palesztina kapcsán mondom. De biztos vagyok benne, hogy a technológia megbontja ezeket a megosztottságokat. A technológia arra kényszerít minket, hogy újragondoljuk a megosztottságot, és néha teljesen váratlan kapcsolatokat lássunk. Magazinunk első számának illusztrációja plasztiglomerátum. Ez egy olyan ásvány, amely műanyaggal szennyezett. Ebben a számban az illusztráció a mesterséges intelligencia segítségével készült, ez az ásvány pedig tartalmaz néhány technológiai elemet, készüléktöredékeket. Véleményem szerint ez egy nagyon jó metafora az új rendre, az új világra, amelyben élünk, amely egy nagy felbomlás. A technológia nagyon sok mindent megváltoztat, ez egy igazi bomlasztó erő. Egy olyan világot, ahol a döntéseket a mesterséges intelligencia hozza meg, ahol a mesterséges intelligencia irányítja az autonóm fegyvereket, nem lehet hagyományos kifejezésekkel leírni. A régi felosztásokat, beleértve az identitással kapcsolatosakat is, újra kell gondolni.

BF: Csak hozzátenném, hogy teljesen egyetértek Paweł-lel, de a technológusok szembemennek ezekkel az identitáspolitikákkal, és teljesen másfajta kapcsolatokat hoznak létre.

Fontos látni azt is, hogy nemcsak fizikai, hanem mentális határok is kialakultak bizonyos geopolitikai változások következtében. Kelet-Európa történelmileg nagyon is kötődött a Közel-Kelethez, mert 1989 előtt egy másik szférához tartoztunk, mint a Nyugat.

Kapcsolódások voltak például Palesztina és Lengyelország között, Irak és a keleti blokk, Szíria és a keleti blokk között. Folyamatos volt a diákok mobilitása. És lengyel vállalatok is részt vettek például iraki munkálatokban, autópályákat és utakat építettek Irakban, hidakat és infrastruktúrát építettek Szíriában. Természetesen ez akkoriban a szovjet geopolitika ernyője alatt történt, de ugyanakkor léteztek kapcsolatok az emberek és a közösségek között, ezeknek a cseréje. És ez 1989 után teljesen megszűnt.

Most, amikor Európában van ez a migránsellenes diskurzus, amelyet nemcsak a jobboldali pártok játszanak, hanem az úgynevezett liberális vagy centrista pártok is, amelyek már nem centrista vagy liberális pártok, hanem egyre inkább jobboldaliak, akkor létrejön egy fantáziavízió más kultúrákról, az iszlámról. Ezek a rasszista, iszlamofób eszmék játszanak velünk, de teljesen elfelejtjük, hogy 1989 előtt számos kapcsolat és kötelék volt társadalmaink és a Közel-Kelet között. Ezeket kitörölték a közbeszédéből és a nyilvános vitából - talán nem teljesen, mert néhány embernek természetesen még mindig megvannak az emlékei ezekről-, de a közbeszédéből kitörölték.

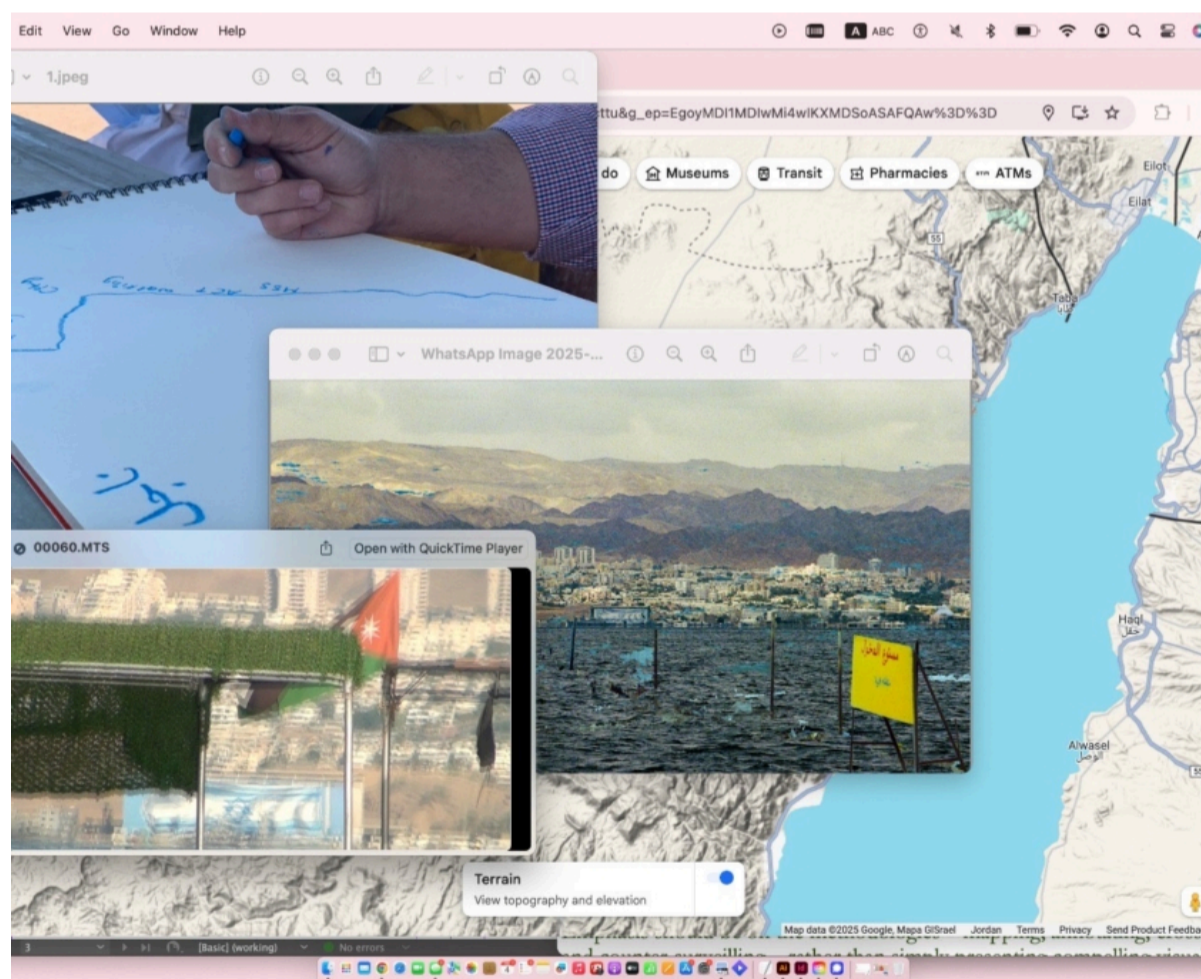
Természetesen nem a technológiákról van szó, hanem valamiféle történelmi mintákról, amelyek egy teljesen új kontextusban újra aktiválhatók. A technológiák paradox módon új szemüveget adhatnak ahhoz, hogy ezeket az összefüggéseket egy teljesen új kontextusban lássuk. Például a háborús technológiák vagy az úgynevezett MilTech, a katonai technológiák felismerésén keresztül, amelyeket jelenleg Ukrajnában és Gázában vagy Ciszjordániában egyaránt használnak.

Tehát ezek a Kelet-Európa és a Közel-Kelet közötti kapcsolatok a kiállítás háttéréként vagy kontextusaként is fontosak voltak.

EK: És talán még egy utolsó pont: nagyon fontos volt számunkra az is, hogy a kiállításon rávilágítsunk arra, hogy a gyakran Nyugaton kifejlesztett technológiákat - fehér, imperialista technológiákat - miként rabolják el, követelik vissza és használják újra azok az emberek és régiók, akik elnyomására gyakran használják ezeket. Ez volt az egyik fő oka annak, hogy Bahaleen és Firas Shehadeh munkáit is bevettük a kiállításba - hogy megmutassuk, hogyan lehet ezeket az elnyomó eszközöket megfordítani, stratégiai és kreatívan felhasználni az ellenállás, a felforgatás és a hatalom visszaszerzése érdekében.

A közel-keleti emberekkel folytatott számos beszélgetés során világossá vált, hogy ők gyakran sokkal jobban képzettek a technológia terén, mint mi Közép-Európában - nem luxusból, hanem szükségből. Számukra ezek a technológiák nem csupán eszközök, hanem fegyverek, amelyeket ellenük használnak, és megtanulják feltörni, eltéríteni és kijátszani ezeket a rendszereket, hogy túlélhessenek és visszavághassanak.

A kiállítás arról is szól, hogy teret - platformot - teremtsen ezeknek a hangoknak a meghallgatására. Olyan hangok számára, amelyeket gyakran kizárnak a mainstream médiából, vagy csak a rendkívül hiányos, algoritmikusan silózott platformokon szólhatnak meg. Itt, ebben a fizikai kiállítótérben munkájuk és történeteik szélesebb közönséghez juthatnak el, beleértve a járóelőket is, akik egyébként nem találkoznának ezekkel a nézőpontokkal.



A Biennale Warszawa 2019-es, "Let's organize our future!" című, első kiadása. Fotó: Monika Stolarska / Magda Stolarska.

**Figyelembe véve, hogy a kiállítás Budapesten látható, és Magyarországon is volt vagy van egy nagyban tematizált határdilemma, ahol egy nagyon határozott migráns- és menekültellenes álláspont is megnyilvánult, felmerült-e egyáltalán ennek közvetlen érintése a kiállításon belül?**

BF: Közvetetten érintve van. Van egy műalkotás, ami ugyan nem közvetlenül ezzel foglalkozik, de mutat néhány közös vonást vagy mintát, ami Európa különböző részein ismétlődik. Filip Wesolowski *The Anatomy of a Border* című művére gondolok, amely azt mutatja be, hogy az úgynevezett határvédelem bizonyos mintái hogyan reprodukálódnak különböző helyeken az európai határok mentén, és hogy az úgynevezett „Fortress Europe” hogyan jön létre nagyon hasonló eszközökkel, különböző kontextusokban.

Tehát a technológiák átadásáról, bizonyos legális - vagy illegális - gyakorlatok átadásáról is szó van, amelyek például a határok védelmét szolgálják, de arról is, hogy az egész migránsellenes diskurzus hogyan kapcsolódik ehhez. Történik rámutatás erre ebben a munkában, de nem foglalkozik közvetlenül Magyarországgal. Viszont feltár néhány hasonlóságot, nemcsak Lengyelország és Magyarország között, hanem az európai határok mentén például a lengyel-fehérorosz határ és más helyek és kontextusok között, mint Ciprus vagy az Evros.



Enteriőr kép a 2025-ös OFF Biennálé „Biztonsági Határok” című kiállításán. Fotó: Dobos Flóra.

*Borítóképen a 2025-ös OFF Biennálé „Biztonsági Határok” című kiállítása szerepel. Fotó: Dobos Flóra.*



### „Közösen hozzuk létre a megértés pillanatát” - 1. rész

Ez az interjú az első része annak a kétrészes beszélgetéssorozatnak, amely Bartosz Frąckowiakkal, Ewa Kozikkal és Paweł Wodzińskival készült a „Biztonsági határok” (Security / Borders) című kiállítás kapcsán. A tárlatot a BW Lab – a Biennale Warszawa Alapítvány kutatási és kuratori platformja – szervezte az OFF-Biennálé Budapest keretében, amely 2025. május 9-től június 15-ig a Margit körút 5/a alatt volt látható. A jelen interjúban szó esik a Biennale Warszawa-ról és utóéletéről, az OFF-Biennálés kiállítás koncepciójáról, a kutatási háttérrel, valamint arról is, hogy miként értelmezhetők a biztonság és a határok fogalmai kortárs politikai és társadalmi kontextusban.



**„A legnagyobb kihívás: hogyan lehet élővé tenni az archívumot”**

Székely Katalinnal, a Bakáts Bunkerben bemutatott Vészfrekvenciák című kiállítás egyik kurátorával, az Blinken OSA Archívum kreatív vezetőjével, az OFF-Biennále kuratori csapatának vezetőjével Tomcsányi Sára beszélgetett.



**KÖZÖSSÉG, TÉR, MŰVÉSZET – A Mindentbelehely projekt kurátoraival, Erőss Nikolett & Lázár Eszterrel Kinter Alexandra beszélgetett**

A Mindentbelehely projekt a 2025-ös OFF-Biennále keretében valósult meg a budapesti Kálvária téren. A spanyol Recetas Urbanas kollektíva vezetésével, Lázár Eszter, Erőss Nikolett és Kálmán Rita kuratori munkája nyomán létrejött közösségi építkezés túlmutat a hagyományos várostervezési és művészeti modelleken - olyan interdiszciplináris kezdeményezés, amelyben a közösségi részvétel, a fizikai téralkotás és a társadalmi párbeszéd nemcsak eszköz, hanem maga a mű.

[Adatkezelés](#)  
[Szerzőinknek](#)  
[Hirdetőinknek](#)  
[Impresszum](#)



© 2019 Artmagazin - Minden jog fenntartva.